

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XV. Consultum abusibus sacrarum Literarum; variaque de ipsarum
versionibus consilia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

violatorum loco reponeretur, in eos qui sacros Libros non acciperent, 1546.
 Traditionesq; scienter contemnerent. Quemadmodum ex elementorum certamine naturâ artifice pulchriora proueniunt, ita è conflictu mentium virtute artifice præstantiora Decreta proficiscuntur.

C A P V T X V.

Consultum abusibus sacrarum Literarum; variaque de ipsarum versionibus consilia.

D Vm expendebatur Decretum de Scripturis ac Traditionibus diuinis recipiendis, consilia de remouendis abusibus neutiquam omittebantur. Communis erat sententia, Vulgata editionem cunctis reliquis esse anteferendam. Sed in hoc postulabat Pacecus, * ceteras repudiandas, præsertim eas quæ ab hæreticis essent confectæ; quod etiam postea ad Septuaginta Interpretum versionem ampliavit. Contra Bertanus disputabat: Versionum varietatem semper apud fideles sanctis Patribus comprobantibus vsitatam. Quisnam ausurus prohibere Septuaginta Interpretum translationem, quâ utimur in Psalmis quos decantat Ecclesia? Antiquitus, cum fraus ac suspicio non adeò inualuerant, ne illas quidem quas hæretici ediderant, uti Theodocion, Symmachus, & Aquila, fuisse reiectas. Proinde haud fas esse, eas nunc proscribere; præsertim cum illarum auctores tamquam hæretici solenniter promulgati non sint, adeoque nec ipsorum nomina hæreticorum pœnis subiaceant. Versionem vnicam uti legitimam agnoscendam quidem esse, reliquas neque comprobandas, neque improbandas. Satis hoc esse ad obstruenda hæreticorum ora, blaterantium, doctrinam Catholicorum legitimam esse non posse, cum libri, quibus ceu fundamentis innitebantur, adulterinis versionibus conflarentur.

* In Congregatione 1. & 3. Aprilis.

2 Per eam occasionem dubitatum est, * An certum exemplar sacrarum Literarum, non modò Latinum, sed Hebraicum & Græcum constituendum, prout quibusdam placebat; quod Madrucci ad reliqua pariter idiomatica deducendum putabat. Potior tamen pars censuit, satis esse id peragi in Latina versione, cuius sermo in regionibus ubi Christiana Religio efflorescit, & quibus per eas sanctiones consulebatur, à cunctis percipitur non idiotis, & ad sacras Literas interpretandas non ineptis; adeoque posse tamquam regulam adhiberi, ad discernenda in ceteris linguis sincera exemplaria à deprauatis.

* In Congregatione 3. Aprilis.

Supererat prospiciendum, quo pacto Vulgata editio mendis, quæ scripto-

1546.

* Monente
Belloca-
strensi, in
Cœtu pec-
liari coram
Cœruino
23. Martij,
in monu-
mentis Mas-
sarelli.

scriptorum vitio irreperant in plerosque codices, purgaretur. Sed habita ratio est, * ne ansa præberetur hæreticis cauillandi, perinde quasi dum reciperetur simul Vulgata, simul etiam declararentur ipsius exemplaria tamquam corrupta, liber idem comprobaretur eadem opera, simulque improbaretur. Quare Decretum ita confectum mandum putarunt: *Curandum esse, ut in posterum Vulgata editio quam emendatissime imprimeretur.*

Quò cautum esset ne prauæ sacrarum Literarum explanationes prodirent, grauissimæ irrogatæ sunt pœnæ cuiusque eas explicanti aliter quàm Ecclesia Patresque sentirent. Sed prudenter Claudiensis admonuit, id non de quacumque diuersitate intelligendum, sed de ea quæ illis repugnaret; cum alioqui liceat è quouis Scripturæ loco nouam sententiam elicere, vbi locus ille nec ab Ecclesiæ auctoritate, nec à Patrum concordia consensione certam iam interpretationem obtinuit. Quò huiusmodi incommodo prospiceretur, auctor erat Giennensis, interdicendam omnibus, qui magistrum & laureæ tesseram non obtinuerint, sacrarum Literarum interpretationem: in qua sententia promouenda ardentè constanterque se gessit; sed non minus ardoris & constantiæ offendit in Tridentino sibi aduersante, haud certè opportunum ratio, fructuosum explicandi verbi Diuini laborem ad hominum condiciones coarctandum, ad quas pietas ac doctrina minimè coarctatur. Videri sibi, nihil typis in eo genere edendum sine sacrarum Censorum approbatione: cum hoc admitti posse dignas homine Christiano contemplationes; perinde, ut cuiusque homini Christiano scribitur cæleste Verbum eiusdemque meditatio, studium est cuiusque Christiano animo consentaneum. Aderant vtriusque sententiæ studiosi: sed posterior vicit, quippe & æquior, & acceptior Legis, & referentibus, à Paceo quæstiones proponi, quod suum ipsi minus existimabant; ut in præterito Cœtu eum * admonuerant.

* 1. Aprilis.

Euentu feliciori proposuit Madruccius, nullam Scripturæ interpretationem accipiendam, cuius auctor ignoretur. Obiciebant aliqui, Modò probaretur fructus, parum referre, à quam arbore produisset agnoscere. Sed ex opposito perpensum est, auctorem non oculi, nisi metu pœnæ, vel infamiæ ex opere noxio subeundæ. Multis dapibus inesse venenum ad certam diem, quod non nisi inflicta lue patefit: qui suspicatur insidias, oblati ab incerto cibus haudquaquam vesci. Dum auctor suum nomen apponit, ipsum quodammodo prælibare quod propinat; adeoque caput suum obiectare vituperationi ac supplicio, vbi pestilens deprehendatur. De

* In Con-
gregatione
3. Aprilis.

De Typographis decretum proximæ Synodi Lateranensis confirmatum est, & pœna ibi statuta, si quando absque Ordinarij facultate libros imprimerent. Non tamen defuerunt Patres, qui curam hanc Ordinariis haud vniuersè demandandam putabant; quorum multis doctrina deesset ad iudicandum, multis animus ad resistendum. Ex altera parte nimis graue visum est, Scriptores adigere ad suos libros Romam mittendos, quò à viris à Pontifice designatis prælegerentur. Vnde ab eo vsque tempore de hoc munere Fidei Quæstitoribus communicando agitatum est. Nullius herbæ feracior est terrestris Orbis, quàm corruptelæ; nulliusque herbæ copiosior messis sit, quàm corruptelæ, ab eo cuius est eam colligere; ob voluptatem, quâ sibi quisque blanditur, dum aliena obseruat menda, agitque suæ communitatis censorem. Quapropter immensus corruptelarum catalogus à designatis Patribus proferebatur; ac pro se quisque cupiebat, vt ab se obseruata prima Sessio emendaret. Sed cum totum perfici nequeat, sæpè contingit fieri nihil. Tanta rerum congeries tam angusto tempore digeri haudquaquam poterat; ac proinde integra in aliud tempus seposita est: iam enim indictus Sessioni dies fores pulsabat; nec par erat eam prorogare, auctà præsertim Synodo & Oratore Cæsareo, & accessu multorum Antistitum ex Hispania, Græcia, & Italia. Solum itaque additum est, quàm vitanda esset praua consuetudo sacræ Scripturæ minis reuerenter interpretandæ. Singuli abusus auferri quidem possunt; omnes, plurimique non possunt: & dum mortales rigido vnius interdico coarctantur, corrupto mortalium ingenio permittendum, vt in alterius exercitatione laxetur. Hominum turba, quæ modò hunc, modò illum diuifim considerat, adeoque singulos ceu medellæ capaces animaduertit, labitur in sophisma, ex ambiguitate sententiæ colligentis ac distribuentis: adeoque vniuersos abusus gubernantium fœcordiæ assignat.

1546.

* In Congregatione, 3. Aprilis.

* In Congregatione, 5. Aprilis.

* In Congregatione, 5. Aprilis.

C A P V T X V I

Congressus vltimus Generalis. Toletanus excipitur. Sessio quarta: eius exitus.

Pridie Sessionis indictæ iterum conuocatus est generalis Conuentus, quò postrema imponeretur manus Decretis die postero sancendis. Præterea iussus est Synodi Promotor absentium contumaciam accusare; cum indignum videretur, quosdam aded propinquos, vt pœnè à Tridentinis fenestris prospectarentur, segni-

Pars I.

F f f f

ter